

DZIENNIK URZĘDOWY

galicyjskiej
c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów.

AMTSBLATT

der k. k. Post- und Telegraphen-
Direktion für Galizien.

W Tarnowie, dnia 6. listopada 1915.

Tarnów, am 6. November 1915.

Treść: Otwarcie dla ruchu prywatnego c. i k. etapowych urzędów pocztowych i tel. w Lublinie, Janowie w Polsce i Biłgoraju. — Wido-kówki z rycinami miast i t. d. do zagranicy są niedopuszczalne. — Inhibowanie koresponden-cyj przewiezionych z terenu operujących armij do okolic poza terenem operacyj wojennych. — Listy do prywatnych osób pod adresem ho-teli. — Języki dopuszczalne w telegramach jeń-ców wojennych z Włoch i do Włoch. — Postę-powanie z telegramami prywatnymi do kra-jów nieprzyjacielskich i neutralnych. — Szkody wojenne urzędów pocztowych. — Zmiana okręgu doręczeń. — Oszczędność w spotrzebowaniu ma-teryałów kancelaryjnych. — Czyszczenie apar-atów telefonicznych flanelą zamiast irchy. — Konkursy. — Wiadomości prywatne.

Inhalt: Eröffnung der k. u. k. Etappen-Post- und Telegraphenämter Lublin, Janów in Polen und Biłgoraj für den Privatverkehr. — Postkar-ten mit Abbildungen von Städten etc. nach dem Auslande sind unzulässig. — Inhibierung von aus dem Armeebereiche in das Hinterland über-brachten Korrespondenzen. — Briefe an Privat-personen unter Hoteladressen. — Kriegsgefange-nen-Telegramme aus und nach Italien. Zulässige Sprachen. — Behandlung von Privattelegrammen nach feindlichen und neutralen Ländern. — Kriegsschäden der Postämter. — Bestellbezirks-änderung. — Sparsamkeit mit Kanzleierforder-nissen. — Reinigung der Tel.-Apparate mit Fla-nell statt der Rehhäutel. — Konkurse. — Pri-vate Nachrichten.

L. 11791/M.

Otwarcie dla ruchu prywatnego c. i k. etapowych urzędów pocztowych i telegr. w Lublinie, Janowie w Polsce i Biłgoraju.

Według zawiadomienia c. k. Ministerstwa handlu z 30. października b. r. L. 33544/P ex 1915 otwarte zostały na terenie Królestwa Polskiego, obsadzonym przez wojska austrya-cko-węgierskie c. i k. etapowe urzędy poczt. i telegr. w Lublinie, w Janowie w Polsce i Bił-goraju dla ruchu prywatnego.

Dopuszczone są w tych urzędach pocztowych

a) **przy nadaniu:** Karty korespondencyjne, otwarte listy, druki (gazety), próbki towa-rowe, otwarte listy z deklarowaną wartością, przekazy pocztowe, czeki pocztowej Kasy oszczędności i telegramy;

b) **przy doręczeniu:** Karty korespondencyjne, otwarte i zamknięte listy, druki (gazety), próbki towarowe, pakiety bez deklarowanej wartości do 5 Kgr. wagi, listy pieniężne (war-tościowe) przekazy pocztowe i telegramy.

Cały materyał dla tych urzędów pocztowych należy z wyjątkiem pakietów skierowy-wać do sortowni poczt polowych w Tarnowie celem dalszej odprawy — zaś **pakiety** odsyłać do Szczakowej za pośrednictwem cywilnych poczt ruchomych.

Prywatne telegramy **adresowane do powyższych urzędów** należy odsyłać do tej komisji cenzuralnej dla telegramów, do której urząd nadawczy według tut. rozp. z 22. września b. r. L. 10098/M (zob. dz. urz. Nr. 41 ex 1915) przynależy, telegramy zaś prywatne **nadane w wymienionych urzędach** dla miejscowości położonych w Monarchii należy skierowywać do komisji cenzury telegramów w Krakowie.

Tarnów, 2. listopada 1915.

L. 11753/M.

Widokówki z rycinami miast i t. d. do zagranicy są niedopuszczalne.

Wskutek rozporządzenia Ministerstwa handlu z 31. października 1915 L. 34176/P, począwszy od 1. listopada b. r. są wykluczone od wszelkiego transportu do zagranicy, nie wyjmując Niemiec, karty pocztowe (widokówki) z rycinami miast, części miast, miejscowości, krajobrazów, obiektów ważnych ze względów wojskowych, zakładów komunikacyjnych i gospodarczych, szczególnych budowli i pomników Monarchii.

Nadane już tego rodzaju przesyłki należy zwrócić nadawcom.

Tarnów, 31. października 1915.

L. 11772/M.

Inhibowanie korespondencji przewiezionych z terenu operujących armij do okolic poza terenem operacji wojennych.

Zdarzają się wypadki, że osoby wojskowe, wyjeżdżając z terenów zajętych przez operującą armię, zabierają z sobą korespondencje prywatne po to, aby je wbrew przepisom nadać w urzędach pocztowych poza terenem operacyjnym.

Postępowanie takie jest wzbronione, dlatego w myśl polecenia Ministerstwa handlu z 25. października 1915 L. 32888/P wzywa się urzędy pocztowe, aby otrzymanych korespondencji tego rodzaju ani nie wysyłały dalej, ani nie doręczały, tylko je w myśl postanowień § 4 rozporządzenia c. k. Ministerstwa handlu i spraw wewnętrznych z 25. lipca 1914 (dz. rozp. poczt i tel. Nr. 116 ex 1914 str. 610) przedkładały c. k. Dyrekcyi do dalszego postąpienia.

Tarnów, 1. listopada 1915.

L. 11631/M.

Listy do prywatnych osób pod adresem hoteli.

Wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa handlu z 4. października 1915 L. 30839/P ex 1915 poleca się urzędowi pocztowemu, by co do listów nadchodzących do osób prywatnych pod adresem hoteli, postępowały według wskazówek zawartych w instrukcyi służbowej na wypadek wojny I. A rozdział 11, ustęp III § 4 i dodatek do § 4 (str. 9) względnie § 3 rozporządzenia ministeryalnego z 25. lipca 1914 (dz. rozp. poczt. i telegr. Nr. 116 ex 1914).

Listy takie należy stosownie do powyższych postanowień na żądanie państwowych władz bezpieczeństwa (namiestnictwa, starostwa i państwowych władz policyjnych) wstrzymać od dalszej wysyłki, względnie doręczenia, i wydać władzom tym na żądanie.

Tarnów, 28. października 1915.

L. 11676/M.

Języki dopuszczalne w telegramach jeńców wojennych z Włoch i do Włoch.

Wedle rozporządzenia c. k. Ministerstwa handlu z 27. października 1915 L. 32830/P dopuszczalne są w telegramach jeńców wojennych z Włoch i do Włoch języki: **niemiecki, węgierski, francuski i włoski**. Tęsamem uchyla się postanowienie tuż. rozporządzenia z 16. września 1915 L. 9913/M (dz. urz. Nr. 40 z r. 1915 str. 287) że w wymianie telegramów

jeńców wojennych z Włochami wykluczony jest język włoski, a dopuszczony tylko francuski, a zarazem zmienia się postanowienia tut. rozporządzenia z 18. października 1915 L. 11.196/M (zob. dz. urzędowy) o tyle, że przy telegramach jeńców wojennych nie obowiązuje wypowiedziana tam zasada, iż język włoski dopuszczalny jest w telegramach prywatnych tylko tam, gdzie język ten jest krajowym.

W cytowanych rozporządzeniach należy poczynić odpowiednie poprawki celem utrzymania ich łączności.

Tarnów, 30. października 1915.

L. 80.254/XII.

Postępowanie z telegramami prywatnymi do krajów nieprzyjacielskich i neutralnych.

Wskutek ponownego podjęcia prywatnego ruchu telegraficznego w dalszych urzędach tut. okręgu (vide L. 10098/M. dz. urzęd. Nr. 41 ex 1915) podaje się poniżej nieogłoszone dotychczas w dzienniku urzędowym i tylko zapomocą pisemnych okólników przesłane przedtem reaktywowanym urzędom ważniejsze tutejsze rozporządzenia (z uwzględnieniem zaszłych w międzyczasie zmian), które obowiązują aż do odwołania w międzynarodowym prywatnym ruchu telegraficznym.

Początkowo dopuszczalny ruch **prywatnych telegramów do krajów nieprzyjacielskich** ograniczony jest obecnie tylko do telegramów z przeznaczeniem dla jeńców wojennych (obacz liczba 5461/M dz. urz. Nr. 25 ex 1915).

Z wyjątkiem Belgii można do wszystkich krajów nieprzyjacielskich a więc do Francji, Angli, Japonii, Rosji, Serbii, Czarnogóry i Włoch — tego rodzaju telegramy przyjmować i dalej wysyłać o ile one odpowiadają ogólnym wymogom instrukcji na wypadek wojny, względnie przepuszczone będą przez odnośną c. i k. komisję cenzury telegramów.

Telegramy te muszą być ułożone w mowie jawnej — a to w języku niemieckim, francuskim lub angielskim (do Anglii tylko w języku francuskim lub angielskim).

Użycie skróconych lub umówionych adresów i podpisów jest niedozwolone; zauważa się jednakowoż, iż podpis jak: matka, ojciec, Jan i t. p. nie jest podpisem skróconym, wobec tego nie należy przy nadaniu usterkować takich telegramów.

Natomiast należy od nadawców żądać wypisania na blankiecie u dołu, w miejscu do tego przeznaczonym — pełnego ich adresu (imię, nazwisko i miejsce zamieszkania) oraz klauzuli »na własną odpowiedzialność«, wykluczającej z góry odpowiedzialność zarządu telegrafów za zwrot należności telegraficznych w razie niedojścia telegramu, na którą to okoliczność już przy nadaniu należy zwrócić uwagę nadawców.

Nadawcom telegramów do jeńców wojennych należy iść na rękę przy układaniu adresu telegramu i zalecić im umieszczenie w adresie znamienia »prisoner« (jeniec) po nazwisku adresata.

Co do należności telegraficznych obowiązuje następująca taryfa:

Do Francji via Szwajcarya	według taryfy telegraficznej z r. 1914			
do Angli via Szwajcarya i Francya	»	»	»	»
do Japonii via Eastern	»	»	»	»
do Rosji via Węgry-Rumunia	»	»	»	»

taksa za słowo 38 h., taksa zasadnicza 60 h. — zaś via Niemcy, Dania, Szwecya 49 h. za słowo i taksa zasadnicza 60 h. Na tę ostatnią drogę należy telegramy tylko wówczas kierować, gdy nadawca wyraźnie życzy sobie użycia tej drogi, lub gdyby droga przez Rumunię stale była przerwana.

Do **Serbii** via Węgry-Rumunia taksa za słowo 14 h., taksa zasadnicza 60 h.

Do **Czarnogóry** via Węgry-Rumunia-Serbia taksa za słowo 18 h., taksa zasadnicza 60 h.

Do **Włoch** via Szwajcarya taksa za słowo 18 h., taksa zasadnicza 60 h., przyczem zaznacza się, że w myśl rozporządzenia Ministerstwa handlu z 27. października 1915 L. 32830/P

dopuszczalne są w telegramach jeńców wojennych z Włoch i do Włoch języki: niemiecki, węgierski, francuski i włoski (tęsamem rozporządzenie tut. z 16. września 1915 L. 9913/M dzien. urz. Nr. 40 ex 1915 staje się bezprzedmiotowe).

Przekazy telegraficzne do wszystkich powyższych krajów oraz z tych krajów są wobec wstrzymania ruchu przekazowego z krajami nieprzyjacielskimi niedopuszczalne.

Telegramy prywatne do państw neutralnych i z tychże państw (z europejskich: Dania, Grecya, Hiszpania, Holandya, Norwegia, Portugalia, Rumunia, Szwajcarya i Szwecya) oraz **do państw sprzymierzonych z Monarchią austryacko-węgierską** i z tychże państw (Niemcy, Bułgarya, Turcya) są zasadniczo na własną odpowiedzialność nadawcy dopuszczalne, o ile zresztą odpowiadają wymogom instrukcyi na wypadek wojny i przepuszczone będą przez odnośną c. i k. komisję cenzury telegramów. (Co do szczególniejszego badania treści takich telegramów obacz L. 5546/M. dz. urzęd. Nr. 25 ex 1915).

Wskutek istniejących zawikłań wojennych okazała się jednak potrzeba zmiany w in-
stradowaniu powyżej wymienionych telegramów, co w następstwie pociągnęło za sobą zmianę niektórych dotychczas obowiązujących należytości taryfowych w sposób następujący:

Telegramy do **Bułgaryi** należy odtąd bez wyjątku, a więc także bez wyraźnego żądania nadawcy kierować via Węgry-Rumunia; opłata wynosi 18 h. za słowo, najmniej 1 K.; taksy zasadniczej nie pobiera się.

Co do kierowania i taksowania telegramów do **Turcyi** europejskiej i azyatyckiej obowiązuje taryfa z roku 1914 (z wyjątkiem drogi przez Tryest, która obecnie jest przerwaną). Telegramy te należy przeto kierować przez Węgry-Rumunię lub Rumunię-Constanzę; taksa wynosi 28 h. za słowo i taksa zasadnicza 60 h. (europ.) względnie 39 h. za słowo i taksa zasadnicza 60 h. (azyat.).

Telegramy do **Grecyi** a mianowicie do łądu stałego i do wysp Poros i Eubeja można odtąd kierować tylko via Węgry-Rumunia-Bułgarya; taksa wynosi 16 h. za słowo i taksa zasadnicza 60 h.

Za telegramy tą samą drogą do **greckich wysp** włącznie **Korfu** wynosi opłata 19 h. za słowo i taksa zasadnicza 60 h.

Telegramy do **Rumunii** i przechodzące przez Rumunię muszą zawierać pełny (nieskrócony) adres i podpis i nie mogą zawierać niezrozumiałych wyrazów; co do należytości obowiązuje dotychczasowa taryfa (z roku 1914).

Co do telegramów do państw nie biorących udziału we wojnie, a które, aby dojść do miejsca przeznaczenia, muszą być kierowane via Włochy i Francya np. do Hiszpanii zauważa się, iż telegramy takie mają słabe widoki na osiągnięcie swego celu, albowiem po największej części bywają one w drodze wstrzymane przez państwa nieprzyjacielskie od dalszej wysyłki.

To samo dotyczy korespondencyi do zaeuropejskich krajów kierowanych drogą francuskich i angielskich kabli, a więc przedewszystkiem korespondencyi do Ameryki północnej. Telegramy do takich krajów zaleca się przeto nadawać za pośrednictwem trzecich osób w państwach neutralnych (najkorzystniej w Szwajcaryi).

W szczególności co do telegramów do **Północnej Ameryki** zauważa się, iż na **żądanie i niebezpieczeństwo** nadawców mogą one też być kierowane via Niemcy, Holandya i Anglia a następnie transatlantyckimi kablami idącymi od wybrzeża angielskiego.

Taksa za te telegramy, które bez względu na drogę muszą być ułożone w mowie jawnej w języku francuskim lub angielskim i nie mogą zawierać skróconych (rejestrowanych) adresów, wynosi o **38 halerzy więcej** za słowo, aniżeli przy dotyczących krajach z wyjątkiem Meksyku podane jest w rozdziale »Nordamerika« w taryfie telegraficznej. Za telegramy do Meksyku należy pobierać jako takse za słowo o **43 halerzy więcej**, aniżeli podane jest w tym samym rozdziale.

W końcu przypomina się — co już ogłoszono w tut. dzienniku urz. Nr. 25 ex 1915 do L. 5379/M. względnie Nr. 41 ex 1915 do L. 10098/M. str. 298 ustęp 4 — iż **telegramy do i od jeńców wojennych** mogą być nadawane i doręczane także w stacyach czasowo **nieupoważnionych do prywatnego ruchu**, oraz iż telegramy **do zagranicy i z zagranicy** przesyłać należy bez wyjątku do przynależnej c. i k. komisji cenzury telegramów.

Z powyższymi postanowieniami należy się dokładnie zaznajomić i ściśle je zastosowywać.

Tarnów, 2. listopada 1915.

L. 79163/X.

Szkody wojenne urzędów pocztowych.

Z toku czynności, które się następują z okazji ponownego otwarcia czasowo — wskutek wojny — zwiniętych urzędów i składnic pocztowych tudzież sekcji konserwacji linii telegraficznych, okazało się, że mało który urząd uratował albo zabezpieczył przed zniszczeniem, uszkodzeniem albo kradzieżą przedmioty wewnętrznego urządzenia kancelaryjnego, tudzież że nawet wiele z przedmiotów wywiezionych lub pozostawionych na miejscu w ukryciu przypadło względnie zostało zniszczonych, uszkodzonych, albo wreszcie uwieczonych przez nieprzyjaciela lub skradzionych przez złoczyńców.

Aby możebnem było obliczyć, jaką szkodę poniósł krajowy Zarząd pocztowy skutkiem działań wojennych, poleca się sekcjom konserwacji linii telegraficznych tudzież urzędom pocztowym tak eraryalnym jak i nieeraryalnym, aby bezzwłocznie sporządziły i nadesłały tutaj z powołaniem liczby niniejszego polecenia wykazy szkód wojennych w swem wewnętrznym urządzeniu kancelaryjnym podług kategorii albo grup:

I. Podręczniki (Behelfe),

II. Przyrządy (Amtsutensilien),

III. Meble urzędowe (Amtseinrichtungsstücke),

IV. Wozy (Postwagen),

i podług następującego wzoru:

L. p.	Grupa	P R Z E D M I O T	Przepadł		Uszkodzony		Uwagi
			Wartość nowego		Koszt naprawy		
			Kor.	hal.	Kor.	hal.	
1.	I.	Podręcznik Bartla					
2.	II.	Stampila dzienna					
3.	„	Pieczeńć urzędowa					
4.	„	Kleszcze do plombowania					
5.	III.	Kasa Wiesego Nr.					
6.	„	Stół spedycyjny					
7.	„	Biurko z 7. szufladami					
8.	IV.	Wózek ręczny					

Co do grupy I, zauważa się, że uwzględnić należy tylko takie książki i środki pomocnicze, które są do urzędowania niezbędne i za które w razie zagubienia trzeba w pocztowym Zarządzie gospodarczym zapłacić.

Co do grupy III. i IV. zaś zwraca się uwagę, że pod tym względem wchodzi urzędy klasowe o tyle tylko w rachubę, o ile posiadają takie przedmioty sprawione przez rząd a nie z ryczałtu kancelaryjnego względnie z funduszu naczelnika urzędu klasowego.

Przedmioty inwentaryczne przynależnych składnic pocztowych należy także wykazać, ale przy końcu wykazu, a więc na tym samym wprowadzie porubrykowanym papierze, ale osobno.

Taksamo osobno przy końcu należy wykazać przypadłe albo uszkodzone przedmioty inwentarza B. (telegraf, telefon).

Między zaginionymi przedmiotami grupy I, II. i IV. będzie wiele takich, których wartość urzędowi nie jest znana. W takim razie należy zaniechać wstawiania do odnośnej rubryki wykazu wartości nowych takich przedmiotów.

Gdyby zaś zachodziły także jakie wątpliwości co do wartości sprawić się mających nowych przedmiotów grupy III. to należy o to spytać jakiegoś rzeczoznawcę z tego zawodu.

Niewypełnione ewentualnie rubryki kwot wypełni sobie Dyrekcyja poczt sama tak samo jak po sprawdzeniu wykazu wypośredkuje ona sobie także sumę szkody.

Wykazy mają być sporządzone na całych arkuszach albo półarkuszach zwykłego formatu **w stojącej formie** aby je można było złączyć razem.

Tarnów, 1. listopada 1915.

L. 78784/X.

Z. 78784/X.

Zmiana okręgu doręczeń.

Z powodu zwinięcia c. k. Urzędu pocztowego Domażyr wydziela się z dniem 1. listopada b. r. gminę i obszar dworski Domażyr, Jamelna, Kozice, Wroców, Zielów i Zorniska, tudzież gminę Karaczynów i Schöntal i folwarki Czikendy i Sołuki z okręgu doręczeń tego urzędu a przydziela się je do zamiejscowego okręgu doręczeń c. k. Urzędu pocztowego Rzęsna polska.

Bestellbezirksänderung.

Infolge der Sistierung des k. k. Postamtes Domażyr werden ab 1. November l. J. die Gemeinden und Gutsgebiete: Domażyr, Jamelna, Kozice, Wroców, Zielów und Zorniska sowie die Gemeinden Karaczynów und Schöntal und die Meierhöfe Czikendy und Sołuki aus dem Bestellbezirke dieses Postamtes ausgeschieden und dem auswärtigen Bestellbezirke des k. k. Postamtes Rzęsna polska einverleibt.

Tarnów, 30. października 1915.

Tarnów, am 30. Oktober 1915.

L. 75629/XI.

Oszczędność w spotrzebowaniu materiałów kancelaryjnych.

Wskutek rozporządzenia c. k. Ministerstwa handlu z 6. października b. r. L. 31449 z r. 1915 zaleca się Urzędowi pocztowym jak największą oszczędność w spotrzebowywaniu papieru, druków, szpagatu, nici i innych materiałów kancelaryjnych, a to z powodu ciągle wzrastającej drożyzny tych artykułów, tak przy ich zamawianiu względnie zakupnie, jak i przy używaniu. Baczyć także należy, aby podwładny personal unikał niepotrzebnej rozrzutności i niszczenia tych materiałów, a zwłaszcza papieru i szpagatu. Używany szpagat należy spotrzebować aż do zupełnej nieprzydatności, o ile istniejące przepisy (uwaga do § 74 przepisów o ruchu pocztowym) nie zabraniają wyraźnie używania szpagatu związanego. Do relacyj i wogóle korespondencji urzędowej można używać półarkuszków zamiast całych arkuszków papieru.

Tarnów, 29. października 1915.

L. 67657/XI.

Czyszczenie aparatów telefonicznych flanelą zamiast irchy.

Wskutek rozporządzenia c. k. Ministerstwa handlu z 15. września b. r. L. 27586/P. z r. 1915 zawiadamia się Urzędy pocztowe, że z powodu trudności dostarczenia i wysokich

obecnie cen sarniej skóry w miejsce używanej do czyszczenia aparatów irchły, wydawać będzie pocztowy Zarząd gospodarczy w Wiedniu ściereczki z flaneli po cenie 36 hal. za sztukę aż do odwołania.

Tarnów, 29. października 1915.

Konkursy

1) L. 79277/II.

na posadę ekspedyenta pocztowego w Chrostowej (III). Dotychczasowy ryczałt na służbę 266 koron.

Termin do wnoszenia podań trzy tygodnie.

Tarnów, 26. października 1915.

2) L. 81262/II.

na posadę pocztmistrza w Ulanowie (I/3) ewentualnie inną, która się może opróżnić w drodze przeniesienia.

Termin do wnoszenia podań trzy tygodnie.

Tarnów, 26. października 1915.

Odwołanie konkursu.

Ogłoszony w dzienniku urzędowym z 14/10 b. r. Nr. 44 konkurs na posadę pocztmistrza w Grodzisku odwołuje się.

Tarnów, 27. października 1915.

Wiadomości prywatne.

L. 49534/11.

Zaginięcie dokumentów służbowych i osobistych pocztmistrza Zbrożka.

Pocztmistrzowi Józefowi Zbrożkowi w Niżankowicach zaginęły podczas inwazy nieprzyjacielskiej następujące dokumenty osobiste i służbowe: metryka chrztu, metryka ślubu, świadectwo obywatelstwa austriackiego, świadectwa szkolne, świadectwo ze złożenia egzaminu pocztowego i telegraficznego, świadectwo złożenia egzaminu pocztmistrzowskiego, świadectwo złożenia egzaminu z rachunkowości państwowej, dekrety nominacyjne, zapisy złożonej kaucyi w papierach wartościowych w wysokości 400 K., kontrakt przewozu poczty, odprawa z pospolitego ruszenia i inne, oraz metryka chrztu i dekret pensyjny żony pocztmistrza Zofii z Boddinów Zbrożkowej.

Gdyby ktoś legitymował się tymi dokumentami, należy je odebrać i spowodować przetrzymanie nieprawnie tymi dokumentami legitymującego się.

Tarnów, 22. października 1915.
